

Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 2. juni 2022

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af testkøbere til kontrol af overholdelse af aldersgrænser ved salg af alkoholprodukter og andre varer med aldersbegrænsninger

[af Kirsten Normann Andersen (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, KF, RV, DF, LA, FG og Hans Kristian Skibby (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* (SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse*.

Nye Borgerlige, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget bakker op om intentionen med forslaget om at sikre, at lovgivningen bliver overholdt, så der ikke foregår salg af alkohol til mindreårige, men er bekymrede for, at beslutningsforslaget vil bidrage til yderligere mistænkeliggørelse af de unge og af detailhandlen, og er ikke enige i metoden.

Venstre vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt at ansætte mindreårige testkøbere – såkaldte mysteryshoppers – som skal føre kontrol med, om andre mindreårige, som sidder bag kassen i et supermarked, overholder aldersgrænserne ved salg af alkohol.

Venstre mener, at det er vigtigt, at vi fra politisk hold bestræber os på at gøre love og regler så fornuftige, at det er meningsfuldt at efterleve de restriktioner, der er. Det vil være et brud på den tankegang, hvis staten ansætter børn til at lokke andre børn til at gøre noget ulovligt.

Venstre gør opmærksom på, at Sikkerhedsstyrelsen allerede varetager kontrol af unges køb af alkohol. Det gør de ved anonymt at observere butikker og restaurationer for at se, om der foregår salg af alkohol til mindreårige. Derudover bliver det kontrolleret, om der er skiltet korrekt med aldersgrænserne, og om de ansatte er orienteret om reglerne.

Venstre vurderer, at det også er her, den fremadrettede kontrol bør ligge, og ser gode perspektiver i elektronisk aldersverificering. På den baggrund kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Socialistisk Folkeparti

I arbejdet med børn og unges sundhed skal aldersbegrænsning for salg af nikotinprodukter, alkohol, medicin og spil forebygge, at børn tidligt udvikler afhængighed, som senere kan være svær at bekæmpe.

Desværre kan diverse organisationer igen og igen dokumentere, at børn alt for ofte har adgang til at købe aldersbegrænsede produkter, selv om de ikke har nået den gældende aldersgrænse.

Erhvervsministeriet har i svar om kontrol af detailhandlens salg af aldersbegrænsede produkter til børn medgivet, at det er vanskeligt for Sikkerhedsstyrelsen at afsløre ulovligt salg inden for de gældende rammer for kontrol.

Beslutningsforslaget skal sikre, at Sikkerhedsstyrelsen gives redskaber til at afsløre ulovligt salg. Konkrete og effektive kontrolmetoder vil have en forebyggende effekt, og man kan derfor forvente, at detailhandlen i højere grad vil sikre, at de ikke sælger aldersbegrænsede produkter til mindreårige.

På den måde kan vi reelt forebygge, at børn tidligt rammes af afhængighed, som kan være svær at bekæmpe.

Eksperter peger på, at jo ældre de unge er, før de kan købe produkter, jo større chance er der for, at de unge ikke

ender i et ukontrollerbart misbrug. Så meget desto vigtigere er det, at gældende aldersgrænser overholdes. Som eksempel viser undersøgelser, at unges debut for rygning er 16 år, skønt salg af tobak er aldersbegrænset til 18 år. Der er derfor heller ingen grund til at tro, at en endnu højere aldersgrænse kan forebygge mere, idet aldersgrænser indtil videre ikke har forhindret en alt for tidlig debut med nikotin. Skal aldersgrænser som forebyggelse have effekt, så skal vi sikre en effektiv overholdelse af aldersgrænser.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 24. februar 2022 og var til 1. behandling den 12. maj 2022. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) Thomas Jensen (S) Anders Kronborg (S) Kasper Roug (S) nfm.

Malte Larsen (S) Orla Hav (S) Rasmus Stoklund (S) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Ina Strøjer-Schmidt (SF)

Katrine Røbsøe (RV) Samira Nawa (RV) Victoria Velasquez (EL) Rune Lund (EL) Susanne Zimmer (FG)

Torsten Schack Pedersen (V) Kenneth Mikkelsen (V) Anni Matthiesen (V) fmd. Anne Honoré Østergaard (V) Maja Torp (V)

Heidi Bank (V) Marie Bjerre (V) Hans Kristian Skibby (UFG) Mette Hjerminde Dencker (DF) Mona Juul (KF)

Niels Flemming Hansen (KF) Birgitte Bergman (KF) Alex Vanopslagh (LA)

Nye Borgerlige, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	3	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	9

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 3 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.